?KAKO VOLJETI LJUDE

Voljeti ljude takvi kakvu su, to je nemoguće. A ipak se mora. I zato, kad im činiš dobro, stegni srce, zapuši nos i zatvori oči (ovo posljednje je neophodno). Podnosi zlo od njih, ne ljuti se na njih ako možeš, “sjeti se da si i ti čovjek”. Naravno moraš s njima biti strog, ako ti je dato da budeš iole pametniji od osrednjeg. Ljudi su po prirodi niski i spremni su da vole iz straha; ne daj se takvoj ljubavi, i ne prestani da prezireš. Nauči da ljude prezireš čak i kad su dobri, jer su tada najčešće rđavi. Ko iole nije glup, taj ne može da živi, a da sebe ne prezire, bio čestit ili ne bio, svejedno. Ljubiti bližnjeg svoga, a ne prezirati ga – to nije moguće. I “ljubav prema čovječanstvu” treba shvatiti jedino kao ljubav prema onome čovječanstvu koje si sam stvorio u svojoj duši; drugim riječima, sam sebe si stvorio, te i ljubav prema sebi samom – i koga, prema .tome, nikad neće ni biti u stvari

Dostojevski